

VII. INFORMACJE

1. Komisja „*Ecclesia celebrans*”

Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów ustanowiła dla krajów języka niemieckiego Komisję Biskupów „*Ecclesia celebrans*”, która ma wspomagać Konferencje Episkopatów Austrii, Niemiec i Szwajcarii oraz arcybiskupów Luksemburga i Vaduz w ich odpowiedzialności za teksty liturgiczne. Wcześniej w 2002 r. została ustanowiona podobna Komisja dla krajów języka angielskiego „*Vox Clara Committee*” (zob. „*Anamnesis*” 8 (2002) nr 4 (31) s. 105).

Komisja „*Ecclesia celebrans*” dnia 2 listopada 2004 r. spotkała się na pierwszym zebraniu w Kolonii i rozpoczęła pracę. Jej członkami są: arcybiskup Kolonii – kard. Joachim Meisner (przewodniczący), biskup St. Pölten – dr Klaus Küng (wiceprzewodniczący), biskup pomocniczy z Chur – dr Paul Vollmar SM (sekretarz), biskup Essen – dr Felix Genn, biskup Würzburga – dr Friedhelm Hofmann, biskup Graz-Seckau – dr Egon Kapellari i biskup Passau – Wilhelm Schraml. Zostali oni powołani przez Kongregację na okres 5 lat.

Przy rewizji przekładu niemieckiego mszału współpracować będą biskupi, teologowie różnych dyscyplin, znawcy języka i literatury, a także eksperci od wychowania muzycznego i logopedzi. Rewizja i nowa redakcja *Mszału rzymskiego* w przekładzie niemieckim mają być ukończone do 2009 r.

2. Spotkanie diecezjalnych duszpasterzy służby liturgicznej

Komisja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski wraz z Podkomisją ds. Służby Liturgicznej w dniach 8 i 9 listopada 2004 r. w Domu Rekolekcyjno-Formacyjnym w Warszawie przy ul. Dewajtis 3 zorganizowała kolejne 56. już spotkanie diecezjalnych duszpasterzy służby liturgicznej. Spotkaniu przewodniczyli bp Stefan Cichy – przewodniczący wspomnianej Komisji i bp Grzegorz Balcerek – przewodniczący Podkomisji ds. Służby Liturgicznej. Głównym tematem spotkania był Rok Eucharystii. Uczestnicy wysłuchali czterech referatów i kilka komunikatów. O miejscu Eucharystii w życiu Kościoła na podstawie encykliki *Ecclesia de Eucharistia* mówił ks. dr Stanisław Madeja CSsR z Tuchowa. Główne myśli instrukcji *Redemptionis sacramentum* przedstawił ks. prof. Stanisław Czerwik z Kielc. Zadaniem duszpasterskimi na Rok Eucharystii zajął się ks. dr Dariusz Kwiatkowski z Kalisza. Sprawę stroju męskiej i żeńskiej służby liturgicznej omówił ks. dr Piotr Greger z Bielska Białej. W ramach komunikatów bp Stefan Cichy przedstawił prace Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, s. Iwona Kopacz zdała relację z VII Kongresu Teologów Polskich w Lublinie, ks. dr Stanisław Szczepaniec omówił I Ogólnopolski Kongres Muzyki Liturgicznej, który odbył się w dniach 17-19 września 2004 r. w Krakowie. Na temat akcji „Polscy ministranci - Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II” i pielgrzymki delegacji ministrantów do Rzymu mówił ks. red. Waldemar Hanas z Poznania. Po referatach była dyskusja. Wieczorem pierwszego dnia miał miejsce krąg, w czasie którego uczestnicy dzielili się swymi doświadczeniami.

Materiały z tego spotkania diecezjalnych duszpasterzy służby liturgicznej będą opublikowane w numerze 41 biuletynu „Anamnesis”.

3. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Guadalajarze. „Eucharystia - światło i życie na nowe tysiąclecie”

Na rozpoczęcie Roku Eucharystii od 10 do 17 października 2004 r. odbył się w Guadalajarze w Meksyku 48. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny. W dniu inauguracji Kongresu uroczystej liturgii na stadionie Jalisco przewodniczył papieski legat, kardynał Józef Tomko. W liturgii brało udział około 60 tysięcy wiernych. Informacje o tym Kongresie w kilku językach znajdują się na stronie internetowej www.congresoeucaristico.org. W czasie kongresu około 4 milionów wiernych brało udział w nocnych adoracjach Najświętszego Sakramentu. Na jego zakończenie w dniu 17 października połączono się przez telewizję z Watykanem.

4. Sympozjum na temat „Śladami świętych i błogosławionych w życiu konsekrowanym”

W dniach 13-14 października 2004 r. na Jasnej Górze odbyło się sympozjum zorganizowane przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski na temat „Śladami świętych i błogosławionych w życiu konsekrowanym”. W czasie tego sympozjum przeznaczonych dla osób konsekrowanych uczestnicy wysłuchali następujących referatów: „Wspólnota ze świętymi” (ks. dr Mateusz Matuszewski – Warszawa), „Miejsce świętych w liturgii a współczesny chrystocentryzm” (ks. prof. dr hab. Bogusław Nadolski TChr – Poznań), „Święci jako znaki czasu w nauczaniu Jana Pawła II” (ks. dr Sławomir Pawiński – Opole), „Kult relikwii świętych” (ks. dr Zbigniew Kobus – Paradyż), „Polska twórczość hagiograficzna. Próba bilansu” (s. prof. Aleksandra Witkowska OSU – KUL Lublin), „Ikonoografia hagiograficzna” (ks. prof. dr hab. Ryszard Knapieński – KUL Lublin). Materiały z tego sympozjum drukowane są w niniejszym numerze „Anamnesis”.

5. XX Łądzkie Sympozjum Liturgiczne

W dniu 15 października 2004 r. w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie nad Wartą odbyło się XX Łądzkie Sympozjum Liturgiczne.

O historii tych sympozjów można przeczytać na stronie internetowej www.lsl.salezjanie.opoka.org.pl/index.php?go=wszystko/historia.

Tegoroczne sympozjum dotyczyło 40-lecia ogłoszenia *Konstytucji o liturgii świętej*. Uczestnicy wysłuchali następujących referatów: „Ruch liturgiczny jako «przejście Ducha Świętego w Kościele»” (bp dr Stefan Cichy – Katowice), „Redakcja *Sacrosanctum Concilium* przełomem odnowy życia religijnego w Kościele” (ks. prof. dr hab. Jerzy Stefański – Poznań/Gniezno), „Influsso della *Sacrosanctum Concilium* nell’insegnamento della teologia: da S.C. 16 ad OT 16 quale cammino in vista di una «sintesi»? – Wpływ *Sacrosanctum Concilium* na nauczanie teologii: od KL 16 do DFK 16, jako droga do pewnej «syntezy»?” (ks. prof. dr Stefano Rosso SDB – Turyn), „Participatio actuosa jako cel reformy liturgicznej” (ks. prof. dr hab. Adam Durak SDB – UKSW/Łądz), „Pastoralne wyzwania konstytucji

Sacrosanctum Concilium dla Kościoła w Polsce” (ks. prof. dr hab. Helmut Sobeczko – Opole) i „Liturgia culmen et fons duchowego życia chrześcijanina” (ks. prof. dr hab. J. Jerzy Kopeć CP – Lublin).

6. Pierwszy Ogólnopolski Kongres Muzyki Liturgicznej

Pierwszy Ogólnopolski Kongres Muzyki Liturgicznej odbywający się pod hasłem „*Musiam sacram promovere*” miał miejsce w Krakowie w dniach 17-19 września 2004 r.

Jego głównym organizatorem było Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kościelnych. Wśród licznych współorganizatorów należy wymienić: Kurię Metropolitalną w Krakowie, Papieską Akademię Teologiczną, Polską Federację *Pueri Cantores*, Polski Związek Chórów Kościelnych *Cecilianum* oraz Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, w tym szczególnie Podkomisję do spraw Muzyki Kościelnej Konferencji Episkopatu Polski.

Kongres odbywał się na trzech zasadniczych płaszczyznach.

1. Najważniejszą z nich była sama liturgia. Codziennie celebrowano uroczystą Eucharystię, której kolejno przewodniczyli: kard. Franciszek Macharski, bp Stefan Cichy i bp Marccjan Trofimiak z Łucka na Ukrainie. Nieszpory niedzielne prowadził bp Zbigniew Kiernikowski. W czasie obrzędów wykonywano śpiewy monodyczne, wielogłosowe oraz muzykę instrumentalną (organową). Repertuar został dobrany w takim zakresie i w taki sposób, aby nie przesłaniał świętych obrzędów. W pierwszym dniu śpiewy prowadził kantor z Białej Podlaskiej i międzyzakonna schola siostr z Krakowa; w drugim dniu muzykę liturgiczną wykonywał kantor, schola Studium Organistowskiego oraz Chór Mariański z Krakowa; w liturgii niedzielnej Chłopięco-Męski Chór Katedry Siedleckiej *Pueri Cantores Podlachienses* oraz Młodzieżowy Chór Parafii Chrystusa Miłosiernego w Białej Podlaskiej *Schola Cantorum Misericordis Christi* wykonywały chorał gregoriański i śpiewy polifoniczne. Śpiewom w dwóch pierwszych dniach towarzyszyła muzyka organowa. W pełnym i żywym udziale zebranych wiernych, pomagała specjalnie wydana w tym celu broszura zawierająca śpiewy poszczególnych liturgii.

2. Drugą bardzo ważną płaszczyzną były obrady teoretyczne. Wygłoszono następujące referaty:

Prof. M. Dyżewski – „Miejsce muzyki w kulturze Kościoła”.

Ks. dr R. Tyrała – „Dokumenty Kościoła w Polsce o muzyce liturgicznej”.

Ks. prof. S. Czerwik – „Księgi liturgiczne w języku polskim po Soborze Watykańskim II”.

Dr hab. R. Pośpiech – „Edukacja i formacja liturgiczno-muzyczna”.

Ks. dr hab. szt. muz. A. Zając – „Inkulturacyja w obszarze muzyki liturgicznej wobec wyzwań współczesnej muzycznej pop-kultury”.

Bardzo istotną rolę w warstwie teoretycznej odegrały dyskusje panelowe, które obejmowały następujące tematy:

Monodia liturgiczna,

Muzyka wokalna i wokalno-instrumentalna,

Muzyka instrumentalna, organy,

Śpiewniki kościelne,

Nowe księgi liturgiczne,
Nauczanie muzyki,
Kantor i organista,
Chór, schola, zespoły instrumentalne,
Imprimatur i prawa autorskie,
Transmisje liturgii.

Należy podkreślić, że zarówno referaty, jak i dyskusje w kręgach panelowych poruszały bardzo istotne problemy związane z liturgią i muzyką. Spowodowało to zainteresowanie i bardzo żywy, czynny udział słuchaczy.

3. Ostatnią płaszczyzną były towarzyszące Kongresowi koncerty. W pierwszym dniu obrad w bazylice OO. Franciszkanów wystąpił Chór *Epifania* z parafii Miłosierdzia Bożego w Warszawie oraz Chór Chłopięcy *Pueri Cantores S. Nicolai* z Bochni. Te zespoły wykonały zarówno utwory liturgiczne, jak i kompozycje bardzo blisko z liturgią związane. Słuchacze obydwu występy przyjęły z ogromnym aplauzem.

W drugim dniu odbył się koncert organowy w bazylice św. Floriana, w którym wystąpili: A. Bialic i J. Serafin. Zaprezentowali oni utwory Pieterszoona, Sweelincka, Buxtehudego i Bacha. Liczna frekwencja i spontaniczna reakcja słuchaczy świadczyły o mistrzowskim poziomie wykonania tej pięknej muzyki.

Wszystkie wymienione warstwy Kongresu cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Na obrady przyjechało bowiem ponad 200 muzyków z całej Polski, nie licząc muzyków krakowskich.

Osiągnięcia Kongresu są dwojakie: uświadomienie stanu i poziomu muzyki liturgicznej w polskich świątyniach oraz propozycje jego naprawy i dalszego rozwoju.

Z natury rzeczy w tym „Triduum Musicae Sacrae” nie mogła uczestniczyć cała rzesza muzyków z wszystkich zakątków kraju. Dlatego Walne Zebranie Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych podjęło inicjatywę, aby w całej Polsce odbyły się Diecezjalne Kongresy Muzyki Liturgicznej, które by rozpowszechniły idee Kongresu Ogólnopolskiego i objęły szerokie kręgi ludzi wierzących. Zarząd Stowarzyszenia został upoważniony do wystosowania odpowiednich informacji i pism do biskupów diecezjalnych, aby podjęli i przeprowadzili tę propozycję.

Na koniec należy skierować wyrazy uznania pod adresem Gospodarzy Kongresu, którzy robili wszystko, aby uczestnicy nie żałowali czasu poświęconego obradom. Z pewnością było to spotkanie udane.

7. Liturgiczne nowości wydawnicze

2004

Książki

Ks. Stanisław Szczepaniec, *Eucharystia w domu Ojca. Wielkopostne rekolekcje parafialne*, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004, ISBN 83-7422-010-4.

Cantate Dominum canticum novum. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Kazimierzowi Pasionkowi, red. ks. Stanisław Garnczarski, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2004, ISBN 83-7332-228-0.

Paternoster Mauro, *Varietates legitimaе. Liturgia romana e inculturazione*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-209-7587-4.

Bp Zbigniew Kiernikowski, *Światło i moc liturgii. Katechezy liturgiczne. Część I: Zgromadzenie eucharystyczne. Obrzędy wstępne*, Wydawnictwo Sióstr Loretanek, Warszawa – Siedlce 2004, ISBN 83-7257-160-0.

Rok Eucharystii. Dokumenty Kościoła I, Wydawnictwo Księgarni św. Jacka, Katowice 2004, ISBN 83-7030-391-9.

Congregazione per il Culto Divino e la Disciplina dei Sacramenti, *Suggerimenti e proposte Anno dell'Eucaristia ottobre 2004-ottobre 2005*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-209-7647-1.

List apostolski „*Mane nobiscum Domine*” Ojca Świętego Jana Pawła II do biskupów, duchowieństwa i wiernych na Rok Eucharystii październik 2004 r. – październik 2005 r., Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, Wydawnictwo św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej. Kraków 2004, ISBN 83-7422-007-4.

Juan Pablo II, *Mane nobiscum Domine. Carta apostolica del sumo Pontifice Juan Pablo II al Episcopado, al Clero y a los Fieles para el ano de la Eucaristia octubre 2004-ottobre 2005*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-639-0.

Joao Paulo II, *Mane nobiscum Domine. Carta apostolica do sumo Pontifice Joao Paulo II ao Episcopado, Clero e Fieis para o ano da Eucaristia outubro 2004-outubro 2005*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2096-927-0.

Johannes Paul II, *Mane nobiscum Domine. Apostolisches schreiben seiner Heiligkeit Papst Johannes Paul II an die Bischofe, den Klerus und die Gläubigen zum Jahr der Eucharistie oktober 2004-oktober 2005*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2096-926-2.

Jean-Paul II, *Mane nobiscum Domine. Lettre Apostolique du souverain Pontife Jean-Paul II à l'Episcopat, au clergé et aux fidèles pour l'année de l'Eucharistie octobre 2004-ottobre 2005*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-638-2.

Nova et vetera. Forme tropate per i canti di ingresso e di comunione (Fulvio Rampi testi a cura di F. Lonardi), Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-620-X.

Paolo VI e l'Eucaristia, a cura di Leonardo Sapienza, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-632-3.

Max Thurian, *L'Eucaristia*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-629-3.

O. Jean-Marie Girardin, *Miesiąc dusz czyścowych*, Wydawnictwo Marianów, Warszawa 2004, ISBN 83-7119-472-2.